

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita P. Camilli De Lellis Fvndatoris Religionis Clericorvm
Regvlarivm Infirmis Ministrantivm**

Cicatelli, Sanzio

Antverpiæ

Cap. XVI. Camilli erga alios Religiosos & benefactores studium &
benevolentia: atque aliorum item erga illum amor.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37267

terribili voce, *Siste, inquit, siste Frater, noli
blasphemare: & cunctos, qui in eadem rheda-
erant, conterruit.*

C A P V T X V I.

Camilli erga alios Religiosos & benefacto-
res studium & benevolentia: atque
aliorum item erga illum amor.

A Liorum quorumcumque Ordinum
Religiosos magnoperè diligebat Ca-
millus, & reuerebatur, tamquam operarios
scilicet ac cultores sanctæ illius vineæ, quæ est
Dei Ecclesia. Speciatim autem amabat Pa-
ties Capuccinos, ob multa beneficia quæ ab
iis Manfredoniæ receperat, & quia ipsius ad
Deum conuersionem plurimum adiuue-
rant. Idcirkò si aliquos ex illis antiquis fami-
iliaribus suis nosset esse superstites, crebrò eos
inuisebat, atque etiam domum nostram non
tarò inuitabat. Ita Romæ, prima facta pro-
fessione, quatuor ex iis inuitauit, inter quos
vnuus fuit Frater Iosephus Melitensis, qui-
cum magna illa amicitia Manfredoniæ in-
tercesserat: hunc remota mensa precatus est,
ut dignaretur publicè coram omnibus Reli-
giosis omnem seriem conuersionis eius ad
Deum recensere, vñà cum cunctis noxis,
quas

416 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
quas in ipso, dum simul cum illis Manfredo-
niæ habitabat, obseruasset. Verum quoniam
is Pater in ea narratione modestius ac con-
sideratius procedebat, cœpit ipse metu
Camillus ex studio humilitatis omnem vitam
suam, velut publica quadam generali con-
fessione, palam retexere. Magna item bene-
uolentia complectebatur Patres sancti Do-
minici: in cuius signum profectis aliquando
ad nostrum Nouitiatum Neapolitanum mul-
tis ipsorum Nouitijs, visus est ipse tot intueri
Angelos albis vestitos: voluitque omnino ut
isti iuuenes simul cum nostris Nouitiis se
recrearent, simulque fructus ederent: qui-
bus etiam sua ipse manu gaudebat ministra-
re. Rogatus ad extremum ab ipsorum Ma-
gistro, ut etiam aliqua salutis verba illis di-
gnaretur erogare, suauissimam ad eos ha-
buit exhortationem, sumptis pro argumen-
to istis verbis, *Habitus non facit Monachum.*
Scopus autem sermonis fuit, ipsos ad cordis
puritatem atque ad generosam in Religione
perseuerantiam omnibus exsuperatis diffi-
cultatibus animare. Quod cum magna illo-
rum voluptate peregrislet, ipsi omnes porre-
sto manus osculo, acceptaque discedendi
copia recesserunt. Singulari quoque amore
Patres Societatis IESV prosequebatur, ac no-
minatim Patrem Octavianum Cappellum,
cuius

vius viuam semper retinuit sicutque memoriā. Fuerat eo usus à Confessionibus in ipso fundationis principio. Sed dici non potest, quanta in beatum Philippum Nerium suum antiquum Patrem spiritualem studio atque affectu ferretur, cuius sanctae memoriae se summopere obligatum, ut & cunctis eiusdem Congregationis Patribus, agnoscebat. Hominibus porrò bene de sua Religione meritis nonnulla sanctae deuotionis munuscula exhibebat: eosque nonnumquam invitabat, & cum omni sancta modestia & liberalitate Religiosa tractabat. Quod officium charitatis ita ipsis gratum acceptumque erat, ut etiam viri primates magnique nominis, & inter eos unus S. Ecclesiæ Cardinalis non dignatus sit ad mensam eius accedere, vnaque cum illo in coenatione cibum sumere. Fuit is Cardinalis Sordinus à Ciappella. Iam vero vice versa non paucis Primitibus & Illusterrimis viris ad suam mensam illum adhibere, & eius sancta frui simplicitate, pro magna voluptate fuit. E quorum numero fuerunt, & quidem saepius, Cardinalis Baronius & Taruggius, qui illum amore præcipuo diligebant. Cardinalis item Mondouus tanto eum studio honoreque colebat ac venerabatur, ut quotiescumque domum nostram adueniret, inter amplexandum, frontem eius

D d au^c

418 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
aut medianam capitum coronam oscularetur.
Alij quoque complures, cùm per ciuitatem,
aut per Nosocomium incederet, illi nec
scienti nec sentienti vestes occultè diffauia-
bantur. Comes Fontanus, Gubernator Me-
diolanensis, cùm intellexisset huius Religio-
nis Fundatorem olim militem fuisse, & nunc
esse superstitem, adeoqué agere Mediolani,
misit aliquem, qui indicaret ipsum crastina
die manè venturum ad eius colloquium: sed
Camillus minimè id patiens, eum præuenit.
Eo igitur conspecto valde gauisus est Co-
mes, eiusque sermonibus aperto semper ca-
pite auditis vehementer est delectatus. Sed
similium fauorum exempla sexcenta afferri
possent: quæ cùm non magni pendam, facile
prætereo. Cùm in rebus dubiis petendum
aliunde ipsi esset consilium, ad dictos Reli-
giosos amicos suos plerumque adibat, sa-
piusque suæ diffidens memoriaræ, socio com-
mendabat, vt diligenter auscultaret, aut
etiam scriberet quid responsi datum esset.
Quin nec eo contentus, frequenter id age-
bat, vt idem socius subscriberet, nempe in
testimonium eius quod responsum aut sua-
sum fuisset. Sic etiam agebat, si quando re-
cordabatur se obligatū esse ad aliquid agen-
dum in proximi vtilitatem: tum enim, veri-
tus ne obliuisceretur, id in charta scribebat,

vt se

ut se prima quaque opportunitate debito exoneraret. Hinc in schedulis quibusdam eius manuscriptis repertæ sunt nonnullæ rerum istiusmodi notationes, quarum vna sic habebat: *Ad diem vigesimam quartam Octobris, feria quintâ, horâ vigesimâ primâ profiteor me iturum ad me aperiendum Notario sanctissimæ Trinitatis conualecentium, eique dicturum quidquid Deus à me requirit, & me exonera turum conscientiam meam, hoc est, ut ego sim liber à non incurrenda pœna excommunicatio nis. Et hæc est mea voluntas. Deo gratias.* Cūm igitur in suis negotiis tam expeditè procederet, obstupescerat, qui fieret, vt tot in mundo essent lites, neque eæ statim expidi rentur: nec capere poterat, quinam id fieret, vt tam longi litibus concederentur termini & prolongationes. Loquens autem de supra dictis conualecentibus, qui è Nosocomio emittebantur, ferre non poterat, quod in singulis ciuitatibus non essent loca peculia na ijs percurandis & corroborandis depu tata: non in quibus biduo triduōve consisterent (vti fit Romæ in Trinitatis) sed quin decim aut viginti diebus, si tot diebus opus foret. Dicebat enim affirmabatque, pluri mos pauperes eius loci reisque penuriâ præ mature intermori: quippe dum è Nosoco mīs exeunt languidi ac debiles, nec habent

Dd 2

in

420 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
in primis illis diebus necessaria vitæ victusque
commoda, statim in eamdem, si non inde-
teriorem, infirmitatem relabuntur: qui dein-
de ad Nosocomia denuò redeentes, ad ex-
tremum confecti consumptique propè om-
nes intereunt. Quapropter desiderabat, &
sæpiùs Medicis suadebat, ut solutos à febri
saltem tam diu in Nosocomijs retinerent,
donec possent iam egressi statim ligonem in
manus sumere, & laborando victum si-
bi quærere.

C A P V T X V I I .

*Punitio quibusdam Nouitiis ad sæculum
reuertentibus à Camillo denuntiata.*

Fit Camillus valdè facilis ad Nouitios
in Religionem admittendos, neque v-
num ferè de quām plurimis fē offerentibus
repulit. Quod vt faceret, ardens in eo cha-
ritas ac desiderium viæ cunctis ad salutem
patefaciendæ impellebat. Arbitrabatur e-
nim, si se offerentes non recipere, redden-
dam sibi illorum esse in Dei iudicio ratio-
nem. Vnde permultos recepit, quos postea
deprehendit futurum melius fuisse si non re-
cepisset. In hoc tamen Nouitorum negotio
duas res in se habuit insignes & singulares.

Vnam